

Sygn. akt V CSK 204/15

POSTANOWIENIE

Dnia 27 października 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maria Szulc

w sprawie z powództwa A. z siedzibą w Brnie

przeciwko R. W. i Z. W.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 27 października 2015 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanych

od wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu

z dnia 17 października 2014 r., sygn. akt I ACa 1030/14,

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2) zasądza na rzecz powoda od pozwanych kwotę 3600,- (trzy tysiące sześćset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna jest szczególnym środkiem odwoławczym, którego wymogi określa art. 398⁴ § 1 i 2 k.p.c. wskazując na jej cechy konstrukcyjne i nakładając na skarżącego obowiązek zawarcia w skardze wniosku o przyjęcie do rozpoznania oraz jego uzasadnienia.

Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające jej przyjęcie do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie, zaś cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie przez skarżącego istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym. W wypadku powołania we wniosku przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. należy sformułować zagadnienie prawne oraz przedstawić odrębną, pogłębioną argumentację prawną wskazującą na zaistnienie powołanej okoliczności uzasadniającej przyjęcie skargi do rozpoznania (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01 OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 23 listopada 2010 r., II CSK 344/10, nie publ.). Dla skutecznego, natomiast powołania się na przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c. konieczne jest wskazanie przez skarżącego okoliczności uzasadniających twierdzenie o zaistnieniu jednej z podstaw nieważności postępowania określonych w art. 379 pkt 1 - 6 k.p.c. stosowanego w postępowaniu w postępowanie o wydanie europejskiego nakazu zapłaty poprzez art. 13 § 2 k.p.c.

Istota zagadnienia prawnego sprowadza się do tego, czy po odrzuceniu pozwu na podstawie art. 11 Rozporządzenia (WE) NR 1896/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. ustanawiającego postępowanie w sprawie europejskiego nakazu zapłaty (Dz.U. UE L z 2006 r., Nr 399, poz. 1) z przyczyny nieuiszczenia przez powoda opłaty od pozwu w terminie wyznaczonym przez sąd, dopuszczalne jest, w razie wpływu opłaty po terminie, wydanie zarządzenia o wpisaniu sprawy pod nową sygnaturą, czy powód musi wnieść nowy pozew.

Zgodnie z art. 11 ust. 1 Rozporządzenia sąd odrzuca pozew z przyczyn zarówno formalnych takich, jak nie spełnienie wymogów określonych w art. 2, 3, 4, 6, i 7 oraz nie przesłanie przez powoda odpowiedzi w terminie wyznaczonym przez sąd zgodnie z art. 9 ust. 2 albo nie przesłania odpowiedzi w terminie wyznaczonym przez sąd lub odrzucenia propozycji sądu (lit a, c, d), jak i przyczyny merytorycznej w razie oceny, że roszczenie jest oczywiście nieuzasadnione (lit. b). Od odrzucenia pozwu nie przysługuje odwołanie, lecz rozstrzygnięcie to nie zamyka powodowi możliwości dochodzenia roszczenia w nowym pozwie o wydanie europejskiego nakazu zapłaty lub przy zastosowaniu dowolnej innej procedury przewidzianej prawem państwa członkowskiego (ust. 2 i 3).

Unormowania Rozporządzenia wyprzedzają przepisy prawa krajowego, a więc oczywiście chybiłoby odwołanie się przez skarżącego do art. 199 k.p.c. w zakresie skutków procesowych odrzucenia pozwu w postępowaniu w sprawie europejskiego nakazu zapłaty. Pojęcie „odrzucenia pozwu” w rozumieniu Rozporządzenia jest pojęciem autonomicznym obejmującym rozstrzygnięcia sądu dotyczące zarówno sytuacji, w których pozew zawiera nieusunięte braki formalne lub nie spełnia wymogów określonych w Rozporządzeniu, jak i sytuacji, w których sąd nie jest właściwy do rozpoznania sprawy w świetle przepisów prawa wspólnotowego, zwłaszcza przepisów Rozporządzenia Rady WE NR 44/2001 z dnia 22 grudnia 2000 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i Handlowych (Dz.U. UE. L. z 2001 r., Nr 12, poz. 1, Dz. U. UE - sp. 19 - 4 - 42) albo uznaje roszczenia za oczywiście nieuzasadnione, a więc dokonuje jego oceny w świetle przepisów prawa materialnego.

Skutek odrzucenia pozwu w sferze uchybień formalnych może być różnicowany w zależności od rodzaju wadliwości pozwu wymienionych w Rozporządzeniu, a w przypadku wydania takiego orzeczenia z przyczyny nieusunięcia braków formalnych ma skutek zbliżony do skutku wywołanego zastosowaniem w prawie krajowym instytucji zwrotu pozwu. W razie ich nieusunięcia, gdy pozew spełnia wymogi określone w Rozporządzeniu, ich usunięcie po terminie określonym przez sąd i po wydaniu postanowienia o odrzuceniu pozwu wskazuje na wolę powoda dochodzenia roszczenia, a więc

pozew może być potraktowany jako nowy pozew i może mu być nadany bieg z datą usunięcia braków. Taka wykładnia wynika wprost z art. 11 ust. 3 Rozporządzenia i błędne byłoby utożsamianie określenia „nowy pozew” wyłącznie z nowym fizycznie pismem procesowym. Stanowisko to wspiera zasada skuteczności zakazująca takiego kształtowania rozwiązań proceduralnych, które uniemożliwiają w praktyce lub nadmiernie utrudniają wykonywanie praw przyznanych przez prawo Unii. Z tych też względów nie zachodzi zarzucana nieważność postępowania określona w art. 379 pkt 1 k.p.c.

Przedstawione zagadnienie nie jest zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., bo nie nosi cechy istotności - nie budzi zatem wątpliwości kwalifikowanych lecz zwykle, które mogą być rozstrzygnięte przez sąd powszechny w toku rozpoznawania sprawy. Na etapie badania przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania Sąd Najwyższy nie analizuje zasadności podstaw skargi kasacyjnej, nie mniej jednak rozważa, czy pozostają one w związku z przytoczonymi przez skarżącego przesłankami jej przyjęcia do rozpoznania. Do rozstrzygnięcia w postępowaniu kasacyjnym zagadnień prawnych może dojść bowiem jedynie wtedy, gdy wskazane przez skarżącego podstawy skargi kasacyjnej pozwalają na ich ocenę i sformułowanie na nie odpowiedzi, a taka sytuacja nie zachodzi, gdy skarga zawiera wyłącznie takie zarzuty naruszenia prawa procesowego, które nie mają wpływu na rozstrzygnięcie.

Na marginesie jedynie można wskazać, że skarżący nie zawarł w przedstawionym zagadnieniu wątpliwości, czy w postępowaniu o wydanie europejskiego nakazu zapłaty w razie nieopłacenia pozwu w terminie zastosowanie mają przepisy Rozporządzenia, czy prawo krajowe na podstawie jego art. 25 ust. 2 i art. 26, chociaż wysokość opłat jest ustalana zgodnie z zasadami wynikającymi z prawa krajowego, sąd krajowy zachowuje uprawnienie do określania terminu ich uiszczenia na zasadzie autonomii proceduralnej i skutek procesowy w razie uchybienia terminowi nie został określony w rozporządzeniu, co nakazywałoby zgodnie z tą zasadą przyjęcie zastosowania prawa krajowego.

Z tych względów orzeczono jak w sentencji na podstawie art. 398⁹ § 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., o kosztach rozstrzygając zgodnie z art. 98 § 1 k.p.c., art. 108 § 1

k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 i 398²¹ k.p.c. oraz § 6 pkt 7 i § 12 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013 r., poz. 490 ze zm.).